

ALİYA İZZETBEGOVİÇ'İN TÜRLERE YAZDIĞI MEKTUP(*)

“Merhaba efendim, ben Aliya. Aliya İzzetbegoviç.

Bosna-Hersek'in cumhurbaşkanıyım. Sizi Devlet-i Aliyye'nin en güzel şehirlerinden birinden, Bosna Sarayı'ndan, sizin daha sık kullandığınız haliyle Saraybosna'dan selamlıyorum. Bu kısacık sohbetimizde, parçası olduğumuz Avrupa'dan, Avrupa'nın ve Batı'nın aslında ne olduğuna dair bazı tecrübelerimden bahsetmek istiyorum. Belki bilirsiniz, benim dedem Devlet-i Aliyye'nin ordusunda askerlik yapmıştı, Üsküdar'da. Orada tanıştığı bir Türk kıızıyla, ninem Sıdika ile evlenmiş. Babam Mustafa Bey, bu evlilikten doğmuş.

Biz ailece 1927'ye kadar Bosanski Samac şehrinde yaşadık. Bu şehir Sultan Abdullaziz zamanında Müslümanlara tahsis edilmiş, Semendire'den gelen Boşnaklar tarafından kurulmuş. Ben iki yaşındayken Saraybosna'ya taşınmışız. Çocukluğum ve öğrenciliğim Saraybosna'da geçti. Bu dönemde Yugoslavya'da Kara Corceviç hanedanı hüküm sürüyordu. Bu hanedan, 19. yüzyılda Devlet-i Aliyye'ye isyan eden Sırp Kara Corceviç'in kurduğu hanedandı. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Corceviçler planlı bir şekilde Müslüman halkı yok etmeye yönelik politikalar uyguladı. Yapılan toprak reformuyla bize ait 10 milyon dönüm toprağa el koydular. Birçok zengin aile, bir gecede her şeylerini kaybetti, Müslümanlar varlıklı uyandıkları günün akşamına fakir bir halk olarak girdi. Bosna'da 3 halk yaşıyordu: Müslümanlar, Sırlar, Hırvatlar. Aslında onlar bizi Müslüman diye ayırmıyorlardı, bize Türk diyorlardı. Sırların gözünde 1389 Kosova Savaşı'nda burayı fetheden Türkler bizdik yani Boşnaklar. (Siz de sorguladınız mı bilmiyorum ama ben 28 Haziran 1389 ile 28 Haziran 1914 arasında küçük de olsa kurnaz bir bağ olduğunu düşünmüşümdür. Hatırlarsınız, 28 Haziran 1914 günü, Saraybosna'da bir Sırp milliyetçisi olan Gavrilo Princip'in ateşlediği kurşun Birinci Dünya Savaşı'nı başlatmıştı. Bu savaşın en önemli amacı ise Devlet-i Aliyye'yi çökertmek ve sömürgecilere karşı direnen son kaleyi tarumar etmektir. Bunu başardılar da.) Boşnaklara sorarsanız, tarihi hafızamızda üç tarihin çok önemli olduğunu söylerler. Birisi bu 1918. İkincisi Devlet-i Aliyye'nin Bosna topraklarından çekilmeye başladığı, Avusturya-Macaristan'ın yavaş yavaş hüküm sürdüğü 1878. Son olarak da artık Türk hâkimiyetinin tamamen son bulduğu ve Sultan Abdulhamid'in resimlerinin duvarlardan indirilip Avusturya-Macaristan imparatorunun resimlerinin asıldığı 1908. Babam o günleri gözü dolarak anlatırdı hep. Çünkü 1908'den sonra biz Boşnaklar çok büyük sıkıntılar yaşadık. İkinci Dünya Savaşı'ndan önce Sırlar ve Hırvatlar, ülkemizi ikiye ayırmaya karar verdiler. Hangi şehirde kimin daha fazla nüfusu varsa, o şehir o devletin olacaktı. Sırp ise Sırbistan'ın, Hırvat ise Hırvatistan'ın... Türklerin yoğun olduğu bölgelerde Türkler hiç hesaba katılmadan sayım yapılacaktı. Tuhaf olan ise Bosna'da en fazla nüfusa sahip milletin Türkler olmasıydı.

* Selman Kayabaşı, *Karar Odası*, 209 – 223

<https://www.youtube.com/watch?v=52oUp4Zqxss&feature=youtu.be>

İkinci ayrışmayı Soğuk Savaş'ın sona ermesi ve Yugoslavya'nın dağılmasıyla yaşadık. Bu yüzyılım bizce en hazin, en zalim, en yoksul vakitleri, 1992 ile 1995 arasına adeta sıkıştırılmış o felaket günlerdi. Hele insanın onurunun tamamen ortadan kalktığı, vicdanın yok olduğu, insanlığın, evet insanlığın kaybolduğu Temmuz 1995... Efendim. Boşnak kime deniliyor? Sırlara ve onları himaye eden Avrupalılara sorarsanız, Avrupa'ya İslamı yaymaya çalışan Türklere deniyor. Peki, Türklere sorarsanız nasıl bir cevap alacaksınız? Çoğu, Boşnakları Müslüman olmuş Slav bir ırk diye tanımlıyor. Benim için ırk zaten önemli değil. Hele 1992-1995 arasında yaşadıklarımızdan sonra Boşnak isminin anlamı çok değişti. Ben size Boşnak'ı "Kültürünü, dinini, kimliğini sömürmeye çalışan güçlere karşı canı pahasına direnen millet" diye tanımlasam ne dersiniz, bilmiyorum. Benim gözümde, Türkiye'den bize destek olmak için gelen savaşçılar da Boşnak'tır. Bosna ismini duyduğu an, kalbinin bir köşesinde küçük bir sızı hisseden başka milletlerin insanları da. Dedelerimizin seksen yıl önce Çanakkale'de ve Yemen'de korumaya çalıştıkları şey neyse bizim Saraybosna'da ayakta tutmaya çalıştığımız şey oydu. Dünyayı sömürgeleştirmek isteyen, bunun için bazen dini, bazen dili, bazen ırkı, bazen mezhebi kullanan işgalcilere karşı insanlığı, kardeşliği bir arada yaşama idealini korumak için direndik. Bu idealin adı Bosna'ydı. Boğazı sıkıldı, kurşuna dizildi, aç bırakıldı, tecavüz edildi, yalnızlaştırıldı ve ölüme terk edildi. O günü hiç unutmuyorum: Yugoslavya'nın artık dağılacağı belli olmuştu. Slovenya ve Hırvatistan, bağımsızlıklarını ilan ettiler. Avrupalı devletler onları hemen tanıdıklarını açıkladılar. Biz, Boşnakların, Hırvatların ve Sırların birlikte barışla yaşayacakları bir devleti savunuyorduk. Ama Sırlar bizim gibi düşünmüyorlardı. Yugoslavya'nın hiç parçalanmadan, tamamıyla Sırp hâkimiyeti altında Büyük Sırbistan adıyla devam etmesini planladılar. Kimliğimizi yok edeceklerdi, bizi insan olarak bile görmeyeceklerdi. Yugoslavya ordusunun bütün silahlarına, Yugoslavya istihbaratının bütün araçlarına el koydular. Bosna-Hersek olarak bağımsızlığımızı ilan etmeye kalktığımızda Avrupa bizden referandum istedi. Boşnaklar, Sırlar ve Hırvatların katıldığı referandumda % 64,4 bağımsızlık yönünde oy kullanıldı. Biz haklıydık ama o gün Sırp askerleri topraklarımızı, devletimizi işgal etmeye başladı. Silahımız yoktu. Tankımız, roketatarımız, uçaklarımız, bombalarımız da... Hepsine onlar el koymuştu. Birleşmiş Milletlere başvurduk. Avrupa'dan ve Amerika'dan adaleti, hakkı, hukuku, yıllardır savundukları demokrasiyi, hürriyet hakkını, kendi koydukları ve var olduğunu savundukları ilkelere sahip çıkmalarını talep ettik. Yardım dilenmedik, para ve silah da... Sadece ama sadece silahsız ve korunmasız halkı koruyacakları bazı tedbirler talep ettik. Çünkü Birleşmiş Milletler bunun için kurulmuştu. Barışı, demokrasiyi korumak, soykırımlara engel olmak... Toplandılar, bir karar açıkladılar. "Savaşın üstüne savaş eklemek istemiyoruz." dediler. Silah satışına ambargo koydular. Bu ne demektir? Bütün Sırlar silahlıydı, ama artık ambargo sebebiyle, direnmeye başlayan Boşnaklara silah satışı yasaklanmıştı. Avrupa ve Amerika, Müslümanları, Türkleri yani sizin deyişinizle biz Boşnakları elimiz kolumuz bağlı halde düşmanımızın önüne sürdü. 1200 gün boyunca gece ve gündüz cehennemi yaşadık. 1200 gün

boyunca Avrupa'dan, Amerika'dan sesimizi duymalarını bekledik. Her gün bizi kandırdılar, her gün bizi aldattılar. Çare bulmak ümidiyle gittiğimiz her toplantının aslında düşmanımıza daha fazla zemin hazırlama çalışması olduğunu fark edince Avrupa'nın ne demek olduğunu anlamıştım. Onlar için biz yoktuk. Avrupa'nın ortasında bir halk, sadece Müslüman olduğu için, hakkını hukukunu demokrasiyle aradığı için katillerin önüne elleri bağlı halde terk edildi. Ben halkımı bir savaşın yaklaştığına dair ikaz ettim, ama itiraf etmeliyim ki bir savaşın içinde olduğumuzu söylerken bile 20. yüzyılda bir millete soykırım uygulanacağını, hele bunun Avrupa'nın gözünün önünde ve hemen yanında, onların göz yummasıyla yaşanacağını hiç ama hiç düşünmemiştim. (Soykırım elbette soykırımdır. Mesela neredeyse aynı tarihlerde Afrika'da yaşanan ve bir milyon kişinin ölümüyle sonuçlanan Ruanda Soykırımı için Fransa Devlet Başkanı François Mitterand'ın "Oralarda yaşanan şeyin ciddiye alınmasını gerekli görmüyorum." dediğini duymuştum. Orası Afrika'ydı. Yıllarca Fransızlar ve İngilizlerin sömürdükleri topraklar. Ben de Fransızların, İngilizlerin oralara bu kadar umursamaz baktıklarını biliyordum. Biz Avrupa'da olduğumuz için en azından bir sorumluluk hissedeceklerini düşünmüştüm. Yanılmışım.)

Peki, neler oldu Bosna'da? Bosna dört taraftan Sırp askerleri tarafından kuşatıldı. Boşnaklar tarihte eşine az rastlanır bir direniş sergilediler. Kendi tüfeğimizi yapmaya çalıştık, kendi silahlarımızı üretmeye uğraştık. Şofbenden bombalar, soba borularından roketatarlar yaptık. Ama hiç tankımız olmadı mesela.

Savaşı yaşamayan birine onu anlatmak çok zordur. Anlayamazsınız. Dört tarafı dağlarla çevrili bir şehre, her taraftan ateş edildiğini düşünün. Hareket eden her şeyi vurma emri veren bir zihniyet düşünün. Çocuk, kadın, bebek, yaşlı ayırmayan bir yöntem düşünün. Ağır silahlardan 700 bin merminin yağdığı bir şehrin ne hale gelebileceğini hayal etmeye çalışın. Milyonlarca boş kovan... Elimizdeki insani malzeme tükendi... Şehirde gıda bitti, temiz su şebekeleri yok edildi. Elektriğimiz ve gazımız yoktu. Odun ve kömürümüz de... Şehre giriş ve çıkış da yapılamıyordu. Bir kuşatmaydı bu. Çocuklarımız, bebeklerimiz, yaşlıları aklıktan, bakımsızlıktan öldüler. Birleşmiş Milletler, yardım gönderiyoruz diye bize otuz yıl öncesine ait konserveleri, pirinç paketlerini gönderdiler. Bu konserveleri sokağa koyduğumuzda, kapağını henüz açmadan köpekler bile onların kokusunu alıp hemen kaçıyorlardı. Savaşı yöneten bir lider olarak aldığım en acı haberler, kadınlarımıza ve kızlarımıza yönelik tecavüzlerdi. Maalesef Bosna'nın her tarafından, Mostar'dan, Srebrenitsa'dan bu tür haberler alıyorduk. Bu, Sırp askerlere verilmiş kati bir emirdi. Sırp entelektüellerinin teorisini yazdığı etnik temizliğin bir parçası olarak Sırp yöneticiler tarafından kurgulanmış iğrenç bir plandı.

Bir gün Brčko'da üç bin kardeşimizin boğazlanıp nehre atıldığını öğrendik, başka bir gün toplu soykırım Kosaraz'da devam etti, peşinden Prijedor'da... Ve sonra bütün Bosna'da... Biz Sırlara düşman değildik. Onların yöneticilerinin bize ve ortak yaşama idealine karşı çıkmalarına direniyorduk. Yani Sırp devletinin takip ettiği işgal politikasına... Ama

düşmanımız yani Sırlar, doğrudan bizim milletimize düşmandı. Savaşta bile olsak, inançlı bir Müslüman olarak Kitap ne emrediyorsa ona göre davranmak zorundaydık, öyle de davrandık. Bunu insanlık ve İslamlık onuruyla ve gururuyla söyleyebilirim. Sırlar, şehitlerimizi gömdüğümüz mezarlarımıza bile tahammül edemediler, hepsini tarumar ettiler. Sadece mezarlarımızı değil, tarihi eserlerimizi de...

Yüzyılların kıymeti Mostar'daki köprümüz, Saraybosna'daki NAHİT Kütüphanemiz ki bu kütüphane Avrupa mimari tarzına göre inşa edilmişti. Yıkıldılar, yaktılar. Yıkılan 1300 camimizi saymaya gerek var mı bilmiyorum. 200 bin insanımızın öldüğünü, binlerce kadınıma ve çocuğuma tecavüz edildiğini, insanlarımızın açlıktan kırıldığını ve yüz binlerce vatandaşımızın yurtlarından kaçmak zorunda kaldığını gördükleri halde Fransa, İngiltere, Rusya gibi büyük devletler ne yaptı dersiniz? Onlardan sadece Saraybosna'ya uygulanan ambargoyu kaldırmalarını istediğimiz zaman, Güvenlik Konseyi toplandı ve talebimiz işte bu modern ve demokrat devletler (!) tarafından reddedildi. Ben hem onların, hem Sırların bana karşı işlediği suçları affedebilirim, askerlerime karşı işledikleri suçları da...

Ama söyleyin, hangi sabır, hangi vicdan, hangi inanç onların kadınlarımıza ve kızlarımıza yaptıklarını affettirebilir? Asla affetmeyeceğim. Bütün bu anlattıklarımın sonra Batı'nın ve Avrupa'nın Bosna'da yaşanan soykırımı müdahale etmediğini söylemiyorum. Yanlış anlaşılmasın. Onlar, bu soykırımı doğrudan ve çok etkili bir şekilde müdahale ettiler: Sırlara yapabilecekleri her türlü yardımı perde arkasında yaptılar, Boşnakları elleri kolları bağlı bıraktılar ve sonunda zeminini hazırladıkları Müslüman kıyımını oturdukları yerden seyrettiler.

Saraybosna'yı, Mostar'ı gezerken göreceksiniz ki bizim şehirlerimizde park yoktur. Bütün parklarımız şehitlerimizin istirahatgahı olmuştur. Boşnakların en mahir olduğu işlerden biri de mezar taşıdır. Bu sözün ne anlama geldiğini şehirlerimizin dört bir köşesinde karşınıza çıkacak şehitliklerimizde göreceksiniz. Dünya Bosna'yı o mucizeyi ve onurlu direnişiyle hatırlasın istesem de bizim yüreğimizde sakladığımız ama yine de yüzümüze yansıyan şey "acı"dır. Lütfen bu söz sebebiyle bize acımanız gerektiğini düşünmeyin, hatta sakın bize acımayın. Çünkü bahsettiğim bu acı ancak bir Boşnak'ın anlayabileceği ve hakkıyla yaşayabileceği bir histir. Biz acınacak bir millet değiliz aksine bastığımız her adımda gururla yürüyoruz. Size Bosna hakkında anlatmak istediğim son şey çoğunuzun üstünkörü bildiği, bazı detaylarına vakıf olmadığı Srebrenitsa Olayı hakkında... Bir insanın hayatında karşılaşılabileceği en aşağılayıcı, en zalim, en adi günlerin yaşandığı katliam... İnanın, o gün Srebrenitsa'da bulunan binlerce Boşnak kardeşimize Allah'ın Kitapta bize anlattığı cehennemi tarif etseniz, onlar o cehenneme sığınmak için ne yapmaları gerekiyorsa mutlaka yaparlardı. Ama buna bile fırsatları olmadı.

Srebrenitsa, Sırbistan sınırına yakın olan bir şehrimizdi. Birleşmiş Milletler savaş devam ederken burayı Güvenli Bölge ilan etti ve Hollandalı bir askeri birliği beş kilometre yakınına, Potocari'deki kampa yerleştirdi. Şimdi dinleyeceklerinizi lütfen yüzlerce yıl önce yaşanıp bitmiş bir hadise olarak dinlemeyin. Henüz yirmi yıl önce yaşanmış ve etkileri hala devam eden çok taze bir dramdır bu. Güvenli bölge ilan edilen bir yerde “ Avrupa'nın İlkeleri” gereği insanlar silahsızlandırılır. Boşnak kardeşlerimiz de Avrupa'ya güvenerek ve artık NATO, BM gibi kurumların koruması altına girdiklerini düşünerek silahlarını teslim ettiler. Fakat 1995'in Temmuz'unda Sırplar, Radko Mladiç komutasında Srebrenitsa'yı abluka altına aldılar. Dağlardan sivil insanlara tanklarla, toplarla saldırmaya başladılar. Çevre kasaba ve köylerdeki vatandaşlarımız, büyük bir korkuyla güvenli yer bildikleri Srebrenitsa'ya sığındı. Şehrin nüfusu bir anda katbekat arttı. Artık bırakın evleri, sokaklarda bile yatacak yer, yiyecek gıda kalmamıştı. Mladiç, bir insanın asla yapamayacağı bir planla silahsız ve korunmasız bu insanların üzerine ateş kustu. Binlerce Boşnak, canını kurtarmak üzere Potocari'deki BM kampına sığındı. Şehir boşaltılmış, 20 bine yakın masum sivil halk, kampın etrafına kaçmıştı. Gücü yetenler ise ormanlara dalıp Tuzla tarafına doğru koşmaya ve kurtulmaya çalıştı. Mladiç, askerleriyle birlikte Srebrenitsa'ya girdiğinde yakılmış evler, yıkılmış camiler ve okullarla karşılaştı. Sokaklarda tek bir insan bile yoktu. Büyük bir keyifle gezindiği caddelerde “Nihayet Türklerden intikamımızı alıyoruz, artık onları Avrupa'dan tamamen kovmanın zamanı geldi.” diye konuşuyor, askerlerini tebrik ediyordu. Bugün Almanya'ya gitseniz, sokaklarda karşılaştığınız herhangi bir Alman vatandaşının yüzüne baksanız, Yahudi soykırımını sırasında yaşanan insanlık dışı olayları bu insanların yaptığına inanır mısınız? Ben inanmıyorum. Tıpkı sokakta karşılaştığım bir Sırp'ın o gün Srebrenitsa'da yaşananları yapacağına inanmadığım gibi. Fakat yaptılar. Maalesef yaptılar. Mladiç, askerleriyle Potocari'deki kampa geldi. Kampa sığınan bütün sivillerin kendisine teslim edilmesini istedi. O gün, orada bulunmalarının tek sebebi, silahsız ve korunmasız halde kendilerine yalvaran halkı korumak olan birliğin komutanı, hiçbir direnç göstermeden bu isteği kabul etti.

Şimdi gözlerinizi kapatın ve erkek, kadın, çocuk, yaşlı 20 bin kişinin aynı anda “Bizi teslim etmeyin, öldürecekler.” Diye yalvardığını düşünün. Nasıl hüznü ve uğultulu bir ses, değil mi? Mahşer yeri denilen bu olsa gerek. Bu sesi umursamamak için ne kadar zalim olmanız gerekir, bir fikriniz var mı? Sizin yoksa da tarihin bir fikri: BM Bosna Barış Gücü Komutanı, Fransız General Bernard Janvier veya Hollanda Askeri Birliği Komutanı General Tom Karremans olmanız yeterli! Bombardımanın altındaki Güvenli Bölge'yi korumak için bir tek adım bile atmayan bu beyler, 20 bin masum sivili o gün Radko Mladiç'e teslim ettiler. NATO'ya bağlı uçakların, karargâhtan havalandığını ama İtalya üzerindeyken yeni bir emirle geri döndüğünün artık hepimiz biliyoruz. Peki, o gün orada neler oldu? Size söylemişim, bize yapılan her şeyi affedebiliriz ama kadınlarımıza ve çocuklarımıza yapılanları asla affetmeyeceğiz. Dokuz yaşında henüz ergenliğe girmemiş bir erkek çocuğu düşünün. Yanında

annesi var. Sırp askerler, çocuğun kafasına silah dayıyorlar ve o anda çırılçıplak soydukları kadına yani annesine tecavüz etmesini istiyorlar. Sonunda askerlerin istediğini yapmayınca kafasına yediği tek kurşunla ölüyor. Bu sırada Hollandalı Barış Gücü askerleri kulaklarına takılı kulaklıkla müzik dinliyorlar. Bir kadın, kucağında beş yaşında kız çocuğu. İki asker, kızı annesinin kucağından indirmeden kadının ellerini ve bacaklarını iki yana açıp üçüncü bir askerın tecavüzüne yardım ediyor. Bu sırada Birleşmiş Milletler komutanı, askerlerin önderi Mladiç'le aynı masada bira içiyor. Bir bebek. Kampın etrafındaki binlerce insan gibi ağlıyor. Sesi, askerleri rahatsız etmiş. Annesine “Kes şunun sesini!” diye bağıyorlar. Kadın bebeğini sarıp sarmalıyor, susturmaya çalışıyor ama başaramıyor. Asker “Sen susturamazsan ben sustururum.” deyip elindeki çakıyla bebeğin dilini kesip yere atıyor.

Türk'ün evladı... Unutma. Ben Aliya, Boşnakların içinde herhangi biriyim. O gün bütün Avrupa bizi yapayalnız bıraktı. Üç gün içinde sekiz bin vatandaşımız katlettiler ve toplu mezarlara gömdüler. Binlerce kadınıma tecavüz ettiler. Binlerce çocuğumuzu yetim bıraktılar. Henüz mezarlarını bulamadığımız kaç kardeşimiz daha var, bilmiyoruz. Önce, hepsini sıraya dizip tek tek öldürmeye başlamışlar. Elinize kazma kürek verildiğini, bir çukur kazdırıldığını, sonra kafanıza bir kurşun sıkıldığını düşünün. Biraz zaman geçince işin çok uzun süreceğini anlıyorlar. Bu kez yirmili, otuzlu, kırklı gruplar halinde daha büyük çukurlar kazdırıyorlar. Vatandaşlarımızı bu kuyuların içine atıp üstlerine kurşun yağdırıyorlar. Bu kez de çok fazla mermi harcandığını anlayıp başka bir yola başvuruyorlar. Çukurlara doldurulan kardeşlerimizin üstüne bomba atıp onları paramparça ediyorlar. Onların mezarını biz bulamadık. Kelebekler buldu. Mavi kelebekler. Sadece toplu mezarların olduğu yerde biten bir çeşit bitkiyle beslendikleri için bazı bölgelere kümelendiklerini anladık. Nerede mavi kelebek gördüysek orayı kazdık. Binlerce şehidimizi çıkarıp Potocari'deki şehitliğe defnettik.

Biz “Bosna'da kendi devletimiz olsun.” demedik, onlar dediler. Biz “Bosna'da sadece bizim dinimiz olsun.” demedik, onlar dediler. Biz “Bosna'da sadece bizim kimliğimiz olsun” demedik, onlar dediler. Bizim Bosna'da savunduğumuz şey, Batı'nın tüm dünyaya göğsünü gererek anlattığı Helsinki Nihai Senedi'ydi, Paris Şartı'ydı, demokrasi ve hürriyet ilkeleriydi. İki yüz bin canımızı kaybettiğimizde, binlerce kadınıma karınlarında kocalarını öldüren askerlerin bebekleriyle terk edildiğinde, yirmi dokuz günlük bebeklerimiz öldürülüp toprağa düştüğünde Avrupa'nın anlattığı şeylerin koca bir yalan olduğunu anladık. Amerikan Başkanı George Bush'a toplama kamplarını, tecavüzleri, ambargoyu delilleriyle gösterdiğimde verdiği tepki dünyanın nasıl yönetildiğini öğretti bana. Petrol için Irak'a bir gecede savaş açan ama buna demokrasi kılıfı uyduran, yıllarca Afganistan'da, Pakistan'da, Afrika'da, Filistin'de, Hindistan'da askeri operasyon yapan Amerika başkanı, anlattıklarımı dinledikten sonra tek bir cümle söyledi bana: “Bosna bizim meselemiz olamaz, o, Avrupa'nın bir iç meselesi.”

Ben Aliya, Aliya İzzetbegoviç. Unutma, Türk'ün evladı! Sömürgeciler, bütün ilkeleri kendi menfaatleri için koyuyorlar ve kendi çıkarlarını korumak için denklem kuruyorlar. Onların

demokrasi dedikleri, hürriyet dedikleri, aidiyet dedikleri, barış ve hoşgörü dedikleri ilkeler, Saraybosna'da, Srebrenitsa'da, Mostar'da toprağın altına gömüldü. Hem de çok acı hatıralarla... Biz, kendi çocuklarımız en azından tebessüm edebilsinler diye yaşadıklarımızı yeni nesillere anlatmıyoruz, anlatmayacağız. Ama sen bizim yaşadıklarımızı sakın unutma! Onlar askerleriyle, basın ve medyasıyla, kurumlarıyla çok güçlüler. Onların güçlerinden değil, ikiyüzlü olmalarından kork. Biz, senin kardeşin olduğumuz için öldürüldük, boğazlandık, tecavüze uğradık. Senin hafızana sahip olduğumuz için toplu mezarlara gömüldük, yok edildik.

Türk'ün evladı, bizim korumaya çalıştığımız sancak, Yemen'de, Çanakkale'de, Filistin'de, Kırım'da, Açe'de, Türkistan'da korunmak istenen sancaktı. O, ne bir dinin, ne bir ırkın, ne bir dilin, ne bir mezhebin sancağıydı. İnsanlığın, tek başına insan olmanın temsiliydi. Sömürgecilerin karşısında sakın yere düşme. Biz, Çanakkale'den sonra direnişi devam ettiren nesiliz. Sen, direnişin değil, dirilişin nesli olacaksın. Korumak için değil, düzen kurmak için çalışacaksın. Sen varsan biz olacağız. Sen ayaktaysan biz yaşayacağız. Ama unutma! Sömürgeciler, seni tamamen Asya'ya sürmek için planlarını adım adım işletecekler. Bir gün sıra sana da gelecek. Seni yok etmek için bin yıldır hazırlananlar, bir gün bile durmadan çalışıyorlar. Sen Türk'sün. Bir ırk, bir din, bir mezhep değilsin, olamazsın. Batı, Haçlı Seferlerini düzenlerken Araplara Arap demiyordu, Türk diyordu. Çanakkale'de Kürtleri boğazlarken onlara Kürt demiyordu, Türk diyordu. Ne zaman ki onların çıkarı için yeni devletlere ihtiyaç duydu, Arap'a Arap demeye başladı. Seni ondan, onu senden ayırdı. Bugün de Kürt'ü senden, seni Kürt'ten ayırmak için gece ve gündüz çalışıyor.

Türk'ün Evladı, Biz Boşnak'ız ama Türk'üz de. Sen de kalbimde taşıdığım acıyı taşıdığı kadar Boşnak'sın. Utanacak tarihimiz, saklayacak hafızamız yok. Sırp'a karşı sorumlu olduğumuz için değil, yasayla zorunlu kılındığı için değil, kimimiz dinimiz, kimimiz milletimiz, kimimiz Kitabımız, kimimiz ahlakımız sebebiyle vicdan sahibi olduk. Birileri öyle istediği için değil, vicdan bunu tarif ettiği için hiçbir milletin diline, dinine, mezhebine karışmadık. Mezarlarını çiğnemedik, ibadethanelerini yıkmadık, kadınlarına tecavüz etmedik, bebeklerini boğazlamadık.

Sen var olmak zorundasın. Bu yüzden bir ve beraber olmak zorundasın. Sömürgecilerin tezgâhıyla saflara ayrışmamalısın.

Türk'ün Evladı, bizi, onların bize yaptıklarını ve sorumluluğunu sakın unutma.”

Ben Aliya...

Aliya İzzetbegović